

Trzevi (kritérium existence racionálného kořenu) :

Bud' P gaussovský obor, $\mathbb{Q}$ podílové těleso, $f = \sum_{i=0}^n a_i x^i \in \mathbb{R}[X]$.

Je-li $\frac{r}{s} \in \mathbb{Q}$ kořen f (r, s nesoudělné), pak $\boxed{r | a_0, s | a_n}$.

Trzevi (Sisensteinova kritérium) :

Bud' R obor, $f = \sum_{i=0}^n a_i x^i \in R[X]$ $t \in \bar{\mathbb{Z}}$ nemá vlastního dělitele stupně 0.

Existuje-li $\bar{p}$ prvočísel $\approx R + \bar{\mathbb{Z}}$.

$\boxed{P | a_0, P | a_1, \dots, P | a_{n-1}}$
 $\bar{p}^2 \nmid a_0$

pak je f irreducibilní $\approx \mathbb{R}[X]$.

def: f je primitivní polynom v $\mathbb{R}[x]$, pokud nemá vlastního dělitele stupně 0.
($\deg f \geq 1$)

Gaussovo lemma: $\mathbb{R}$ gaussovský, $f, g \in \mathbb{R}[x]$ primitivní $\Rightarrow f \cdot g$ je primitivní

Uvědomění: $\mathbb{R}$ gaussovský obor, $\mathbb{Q}$ jeho podillové těleso, $f, g \in \mathbb{R}[x]$ primitivní, pak
 $f|g \text{ v } \mathbb{R}[x] \Leftrightarrow f|g \text{ v } \mathbb{Q}[x]$

Uvědomění: $\mathbb{R}$ gaussovský obor, $\mathbb{Q}$ jeho podillové těleso, $f, g \in \mathbb{R}[x]$, pak

(1) $\text{NSD}_{\mathbb{R}[x]}(f, g)$ existuje a je rovna součinu $c \cdot k$, kde

$$c = \text{NSD}_{\mathbb{R}}(c(f), c(g)), \quad k = \text{NSD}_{\mathbb{Q}[x]}(\text{pp}(f), \text{pp}(g))$$

& k je primitivní v $\mathbb{R}[x]$

přičemž $c(f) = \text{NSD}(\text{koeficienty } f)$, $\text{pp}(f) = \frac{1}{c(f)} \cdot f$

(2) f je ireducibilní v $\mathbb{R}[x] \Leftrightarrow$

$\begin{cases} \deg f = 0 & \& f \text{ je ireducibilní v } \mathbb{R} \\ \deg f > 0 & \& f \text{ je primitivní v } \mathbb{R}[x] \\ & \& f \text{ je ireducibilní v } \mathbb{Q}[x] \end{cases}$